

Parkinsonisme

Mark Janssen

Neuroloog/ klinisch neurofysioloog

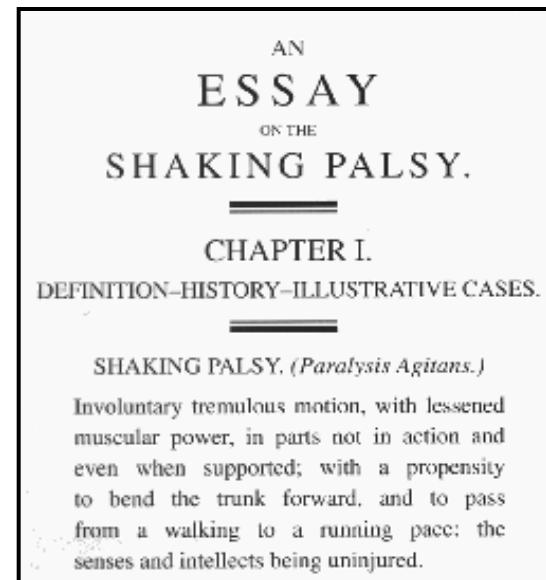
Maastricht UMC+

Parkinsonisme = Verzamelterm

Beschrijft een verzameling van motorische symptomen beschreven door James Parkinson.

Hypo-kinetisch rigide syndroom

Symptomen van Parkinsonisme

• Bradykinesie	Traagheid van bewegen
• Hypokinesie	Te weinig beweging
• Rigiditeit	Stijfheid
• Tremor	Beven
• Posturale instabiliteit	Balansstoornissen

Primaire vormen van Parkinsonisme

De ziekte van Parkinson

Dementie met Lewy bodies

Genetisch

Fronto-temporale dementie

De ziekte van Alzheimer

MSAp en MSAc

PSP, CBD

Neuroacantocytose

De ziekte van Huntington

Creutzfeld-Jacob (gekke koeien ziekte)

Spinocerebellaire degeneratie

Secundaire vormen van Parkinsonisme

Medicatie: bijvoorbeeld lithium, natriumvalproaat, calcium blokkers, tetrabenazine

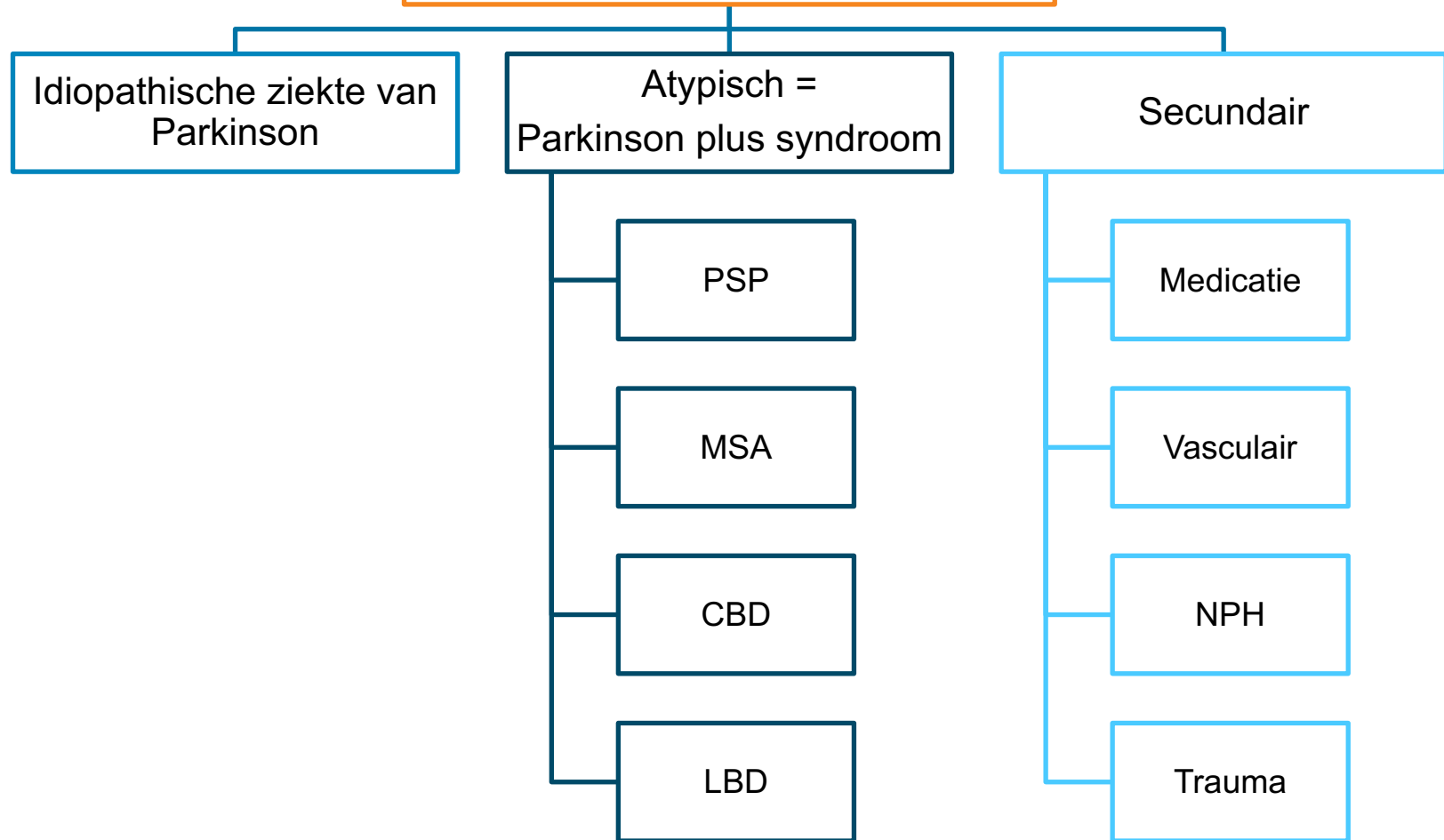
Toxisch: MPTP, koolstofmonoxide, mangaan, methanol, cyanide.

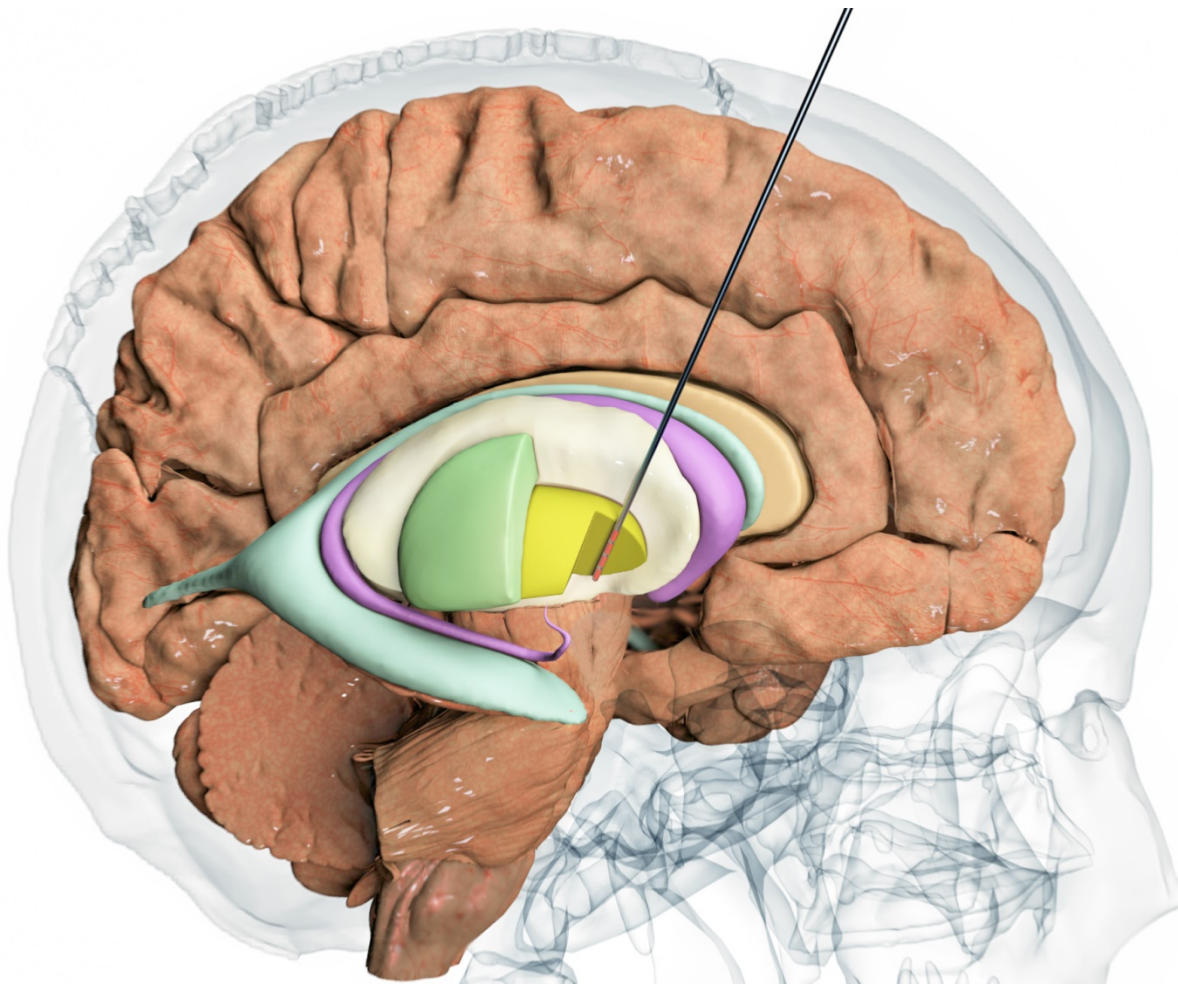
Infectie: encephalitis lethargica, CJD, aids, syfilis

Metabool: schildklierlijden, ziekte van Wilson

Anders: normale druk hydrocephalus (waterhoofd, NPH), hoofdtrauma, kanker, herseninfarcten

Parkinsonisme

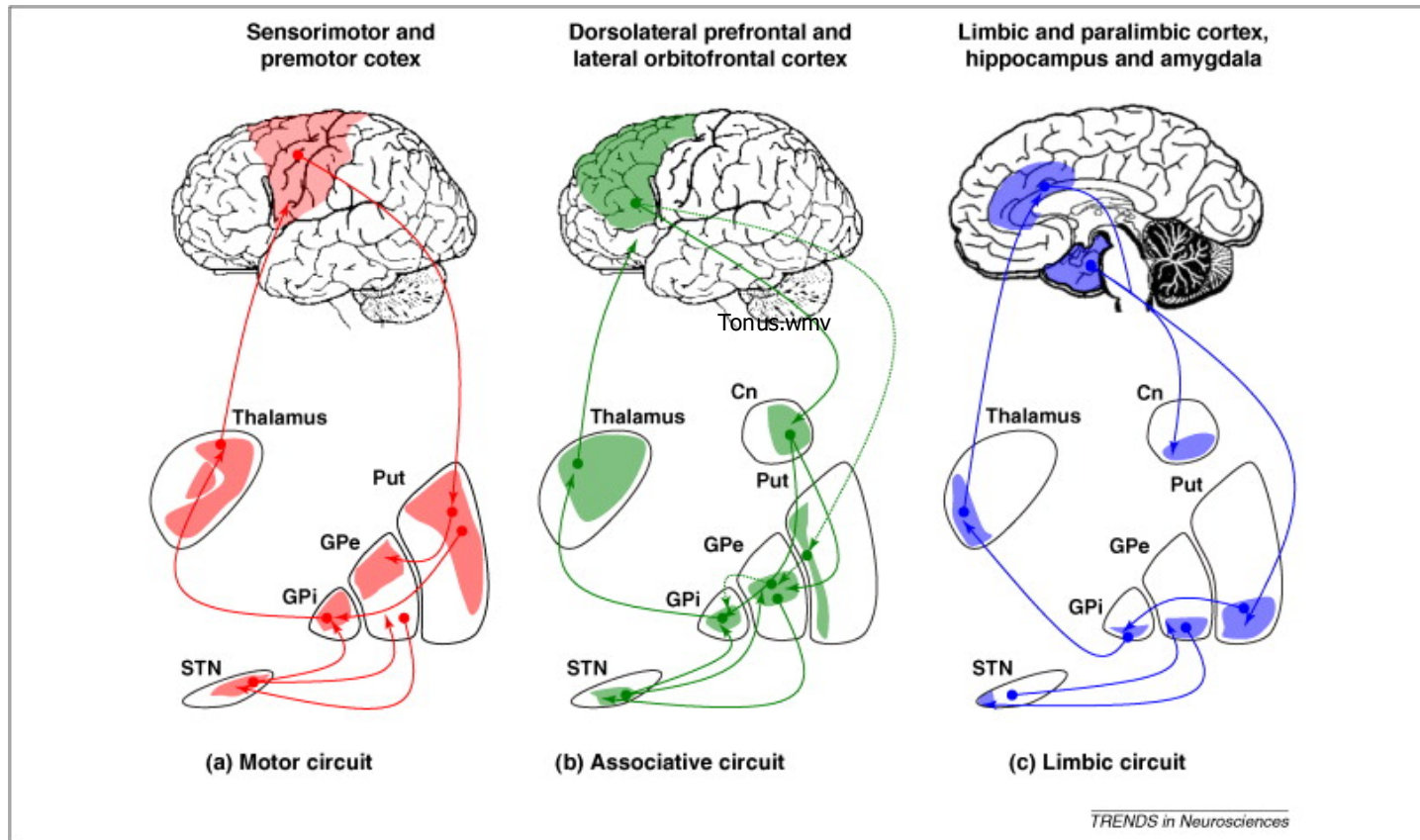

Basale kernen circuits

Motoriek

Cognitie

Emotie

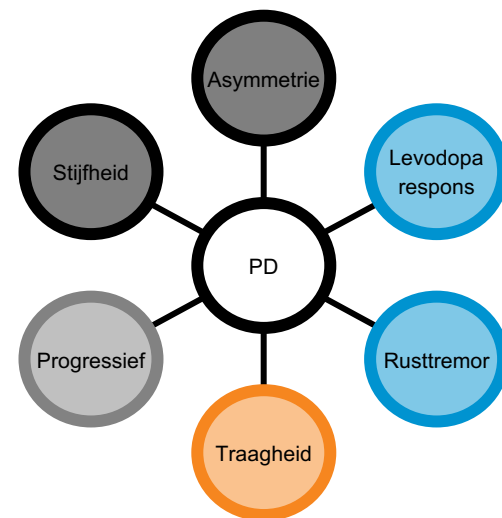

Wat zijn nu de verschillen?

De idiopathische ziekte van Parkinson

Bradykinesie en 1 v/d volgende symptomen

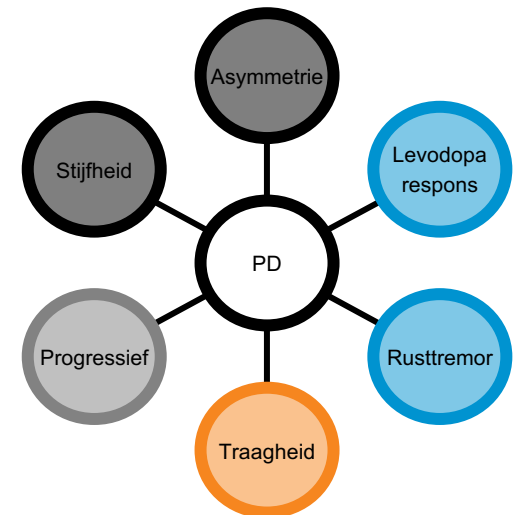
- Rigiditeit
- Rusttremor (4-6 Hz)
- Balansstoornissen

Ondersteunend

Ondersteunende positieve criteria:

- Eenzijdig begin
- Rusttremor
- Progressieve stoornis
- Asymmetrisch patroon
- Goede reactie op medicatie (levodopa)

Niet ondersteunend

Vroeg optreden van autonome stoornissen

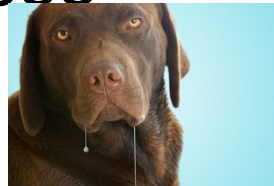
Snelle dementie of andere cognitieve
functiestoornissen

Geen reactie op levo

Vroeg vallen in de zie

Opwaartse blikparese

Differentiaal Diagnose

Vasculair Parkinsonisme (lower body parkinsonisme)

Medicate geïnduceerd parkinsonisme

Multisysteem Atrofie (MSA)

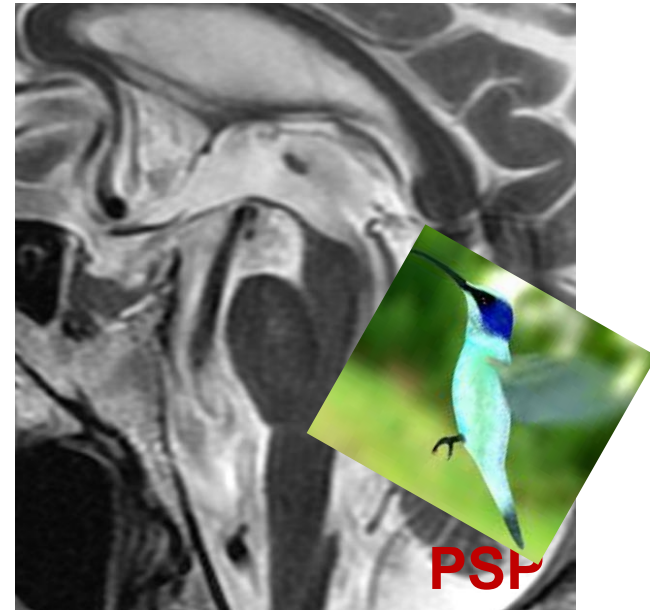
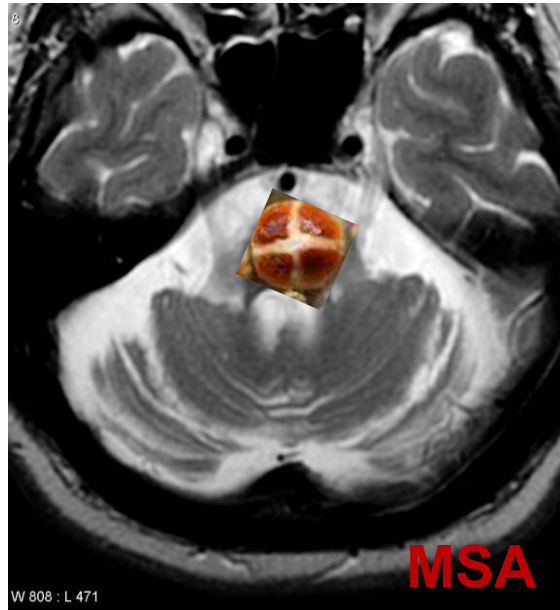
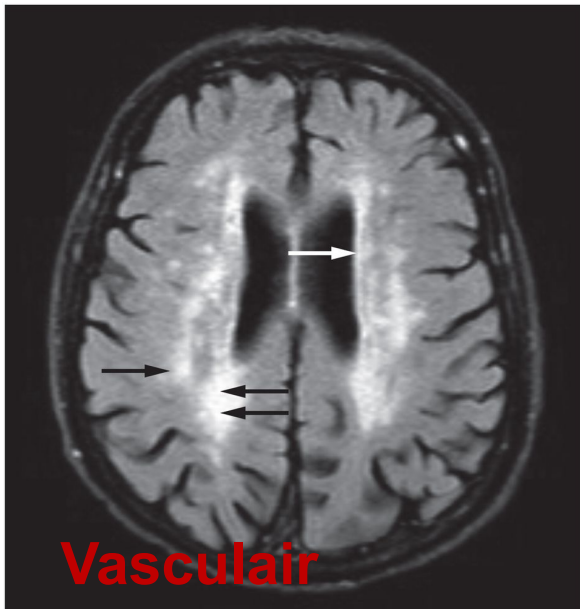
Progressieve Supranucleaire Parese (PSP)

Lewy Body Dementie

Corticobasale degeneratie

Wat kan helpen bij stellen van de diagnose?

MRI

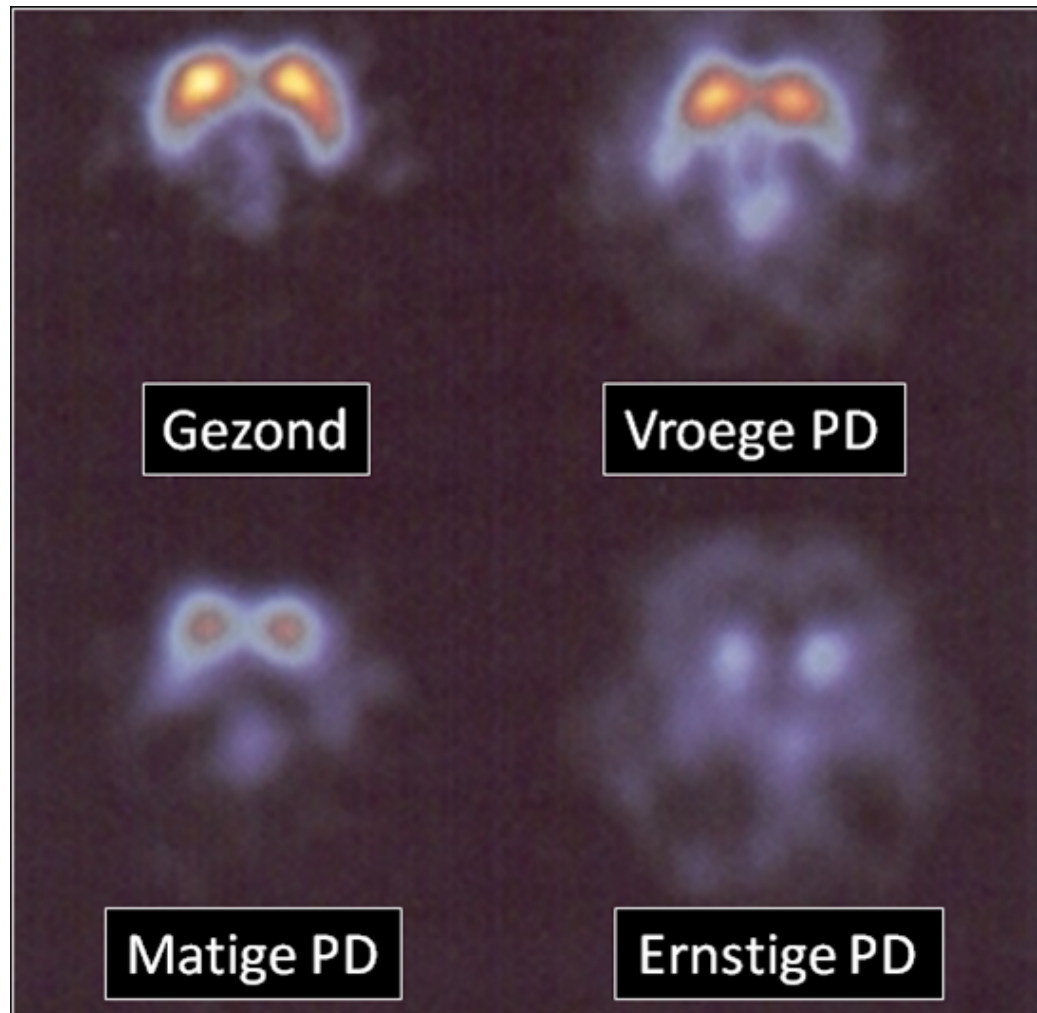
SPECT-scan

SPECT = single-photon emission computed tomography

Principe:

Inspuiten van een radioactief gelabeld stofje dat aan een receptor bindt, waarna je de hoeveelheid gebonden materiaal zichtbaar kunt maken.

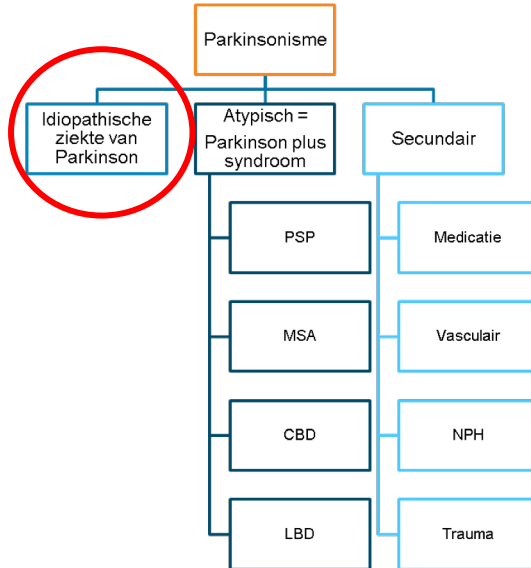
SPECT scan

Tijd

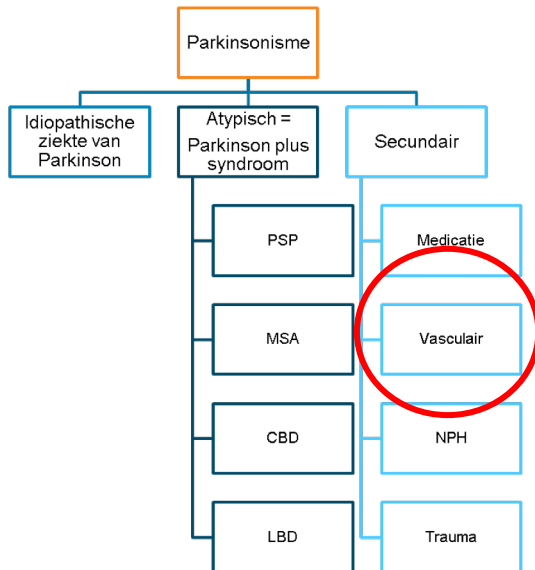

Idiopathische ziekte van Parkinson

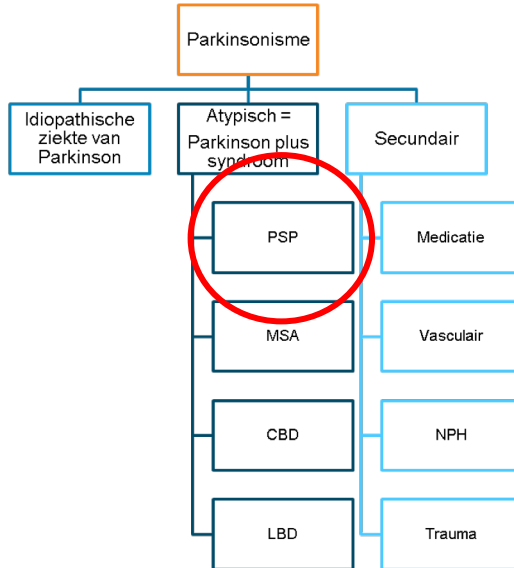
- Eenzijdig begin
- Rusttremor
- Progressieve stoornis
- Asymmetrisch patroon
- Goede reactie op medicatie (levodopa)

Vasculair Parkinson

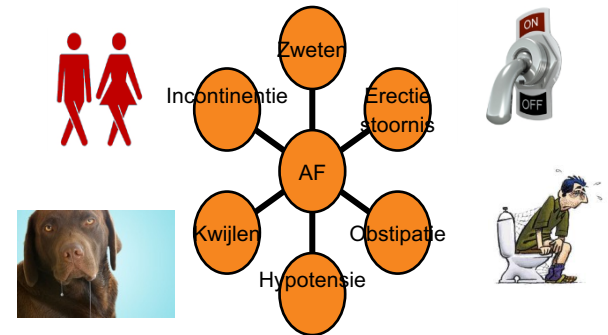
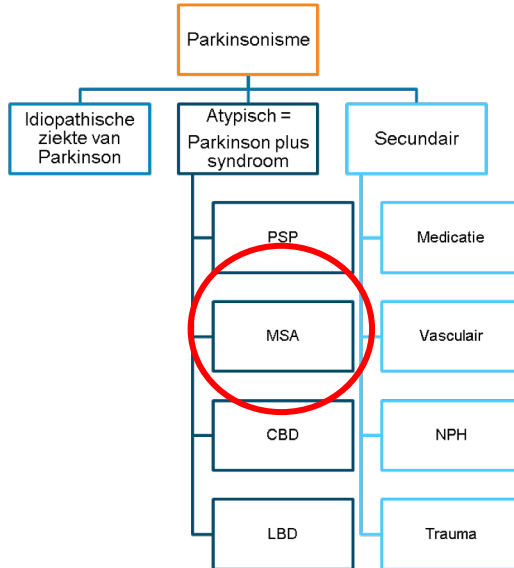
- Vooral klachten aan de benen
- Geen tot matige reactie op levodopa
- Stapsgewijze achteruitgang

PSP = progressieve supranucleaire palsy

- Vertikale blikparese
- Vroeg vallen
- Slechte levodopa respons

MSA = multi systeem atrofie

- Vroege autonome klachten
- Slechte levodopa respons

Samenvattend

Parkinsonisme is een verzamelterm.

De neuroloog kan onderscheid maken door:

- 1) Anamnese en onderzoek
- 2) Levodopa respons
- 3) Tijd
- 4) Aanvullend onderzoek

Dank voor uw aandacht

Maastricht UMC+

